

היה שכל עולה לתורה היה קורא בעצמו קריאתו, וכן היו מתרגמים בקריאה לשון תרגום, ולכן חייבו חז"ל שיהא כל אחד מוכן היטב, שאם יקראוהו לעלות לתורה יהיה בקי ומוכן לכך, מכל מקום לא בטילה התקנה, כי עוד טעמים נאמרו על החובה להשלים כל פרשיות התורה לעצמו בכל שנה ושנה, וכיניהם⁹ כדי שיהא בקי בתורה, ולכן זולת השמיעה מפי הש"ץ בבית הכנסת, צריך לקרוא לעצמו עוד¹⁰ פעמיים מקרא ואחד תרגום, ומן הסתם תקנה¹¹ קדומה היא מימות משה רבינו ע"ה.

ואין¹² באפשרות ליפטר מחובה זו בקריאה דרך ריהטא במהירות כחותה על גחלים, לפרוק

עול מעליו, אלא צריך לקרות שמו"ת בנחת מילה במילה, ובשימת¹³ לב ועין למה שקורא, להתבונן הן במצוות התורה הן בדרכי מוסר הן בכל תועלת אשר יוכל להוציא מכל ענין וענין, ויקרא כדי ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים. והמקובלים הפליאו מאד¹⁴ בגודל התיקונים הנעשים ע"י קריאת שמו"ת, והזהירו¹⁵ מאד על הקריאה בדקדוק התיבות כהוגן, ובדחילו ורחימו, ועיטוף¹⁶ הגוף והראש כהוגן, וחסידים ואנשי מעשה¹⁷ היו מהדרין לקרותה מתוך ספר תורה כשר, וכדציין על כך במשנ"ב (סק"ב).

אמנם להוציא¹⁸ ספר תורה מארון הקודש שבבית הכנסת לצורך כך על זה נאמר "לא כל

ימיו (כדאיתא בגמ' ברכות נ"ה.), וכשלא יהיה מוכן לקריאה יסרב לעלות, עכתו"ד. והנה לפי טעם זה גם קריאת ימים טובים הוי לן להכין, וע' בב"י בסוף הסימן, ולהלן אות י"ג דלא נהגינן בזה. 9. כמבואר בלבוש הכא סעי' א'. ובזמנינו טעם זה עיקר, ולכן שפיר משלים שמו"ת אפילו לאחר שכבר קראו בבית הכנסת, וכדלהלן בהמשך הסימן, וכמו"כ לא נהגינן לקרוא שמו"ת פרשיות יו"ט, וכדלהלן אות י"ג. 10. וביחד נמצא בידו ארבעה פעמים, שכן יש ללמוד על מנת לזכור ולקיים, וכדאיתא בעירובין נ"ד.; וכדלהלן הערה 47. וע"ע להלן אות י' אם ניתן להקל לקרוא שמו"ת בשעת קריאת התורה. 11. ערוה"ש סעי' ב'. ולא מצאנו לו חבר בשום מקו"א. 12. ע' מגיד מישירים (להב"י, ישעי' פרק ס"ו, הו"ד ברוח חיים הכא), סדר היום, רבינו מנוח על הרמב"ם (בכת"י, הו"ד בבירור הלכה הכא) "בכוונה ולא קריאת עראי". 13. שלה"ק מס' שבת נר מצוה ד"ה כשקורא. ובשו"ת חת"ס ח"ו סי' ס"א שחיבר קונטרס מיוחד בכל שנה ממה שעלה ברעיונותיו בעת העברת שמו"ת. 14. כמ"ש ביסוד ושורש העבודה שער השמיני פרק א'. ובחידושי חתם סופר (חולין כ"ח: ד"ה. אמר ר"ח) ע"י קריאת שניים מקרא ואחד תרגום מבטלין קליפת נוגה שנדבקה בתורה בעת שבירת הלוחות, והוא התרגום (וע"ע כה"ח סק"כ), וכדברים האלה מובא בשל"ה מס' שבת, מגלה עמוקות פ' קדושים, עולת תמיד סק"ב. ובכה"ח סקל"ב בשם מטה יהודה סק"ט בשם המקובלים, ע"י קריאת שמו"ת יזכה האדם להכנת תוספת נשמה יתירה, ונקרא 'אדם', שהוא שם משובח ומפואר מכל הכינויים (איש, אנוש), וסימנך 'ויקרא האדם שמות', וכו'. 15. יסוד ושורש העבודה שם. 16. ובאור צדיקים (סי' כ"ח אות ד') וסידור רבי שבתי ומשמרת שלום סי' כ"ד אות ב' וכה"ח סק"ד שמנהג חסידים ואנשי מעשה לקרותה אחר סיום תפילת שחרית בעודנו מעוטר בטלית ותפילין, והיעב"ץ בסידורו (סדר ער"ש כ"ג) שכן נהג אביו החכם צבי זי"ע. ויש שנהגו להתעטר בתפילין דרבינו תם (מנהגי חת"ס, דרכי חיים ושלום אות ש"ג, פתח הדביר סק"ט ועוד), אמנם בראש חודש אין ללבוש התפילין לאחר מוסף (ע' סי' כ"ה אות כ"ח), ויקראנו מעוטף בטלית בלבד (פתה"ד וכה"ח שם). 17. וכמנהג האריז"ל, ובסידור יעב"ץ (שם) שכן נהג אביו, ובמשמרת שלום סי' כ"ד הערה ג' שכן נהגו אבותיו זצ"ל, ומשום כך היו קורין כל הפרשה ב"פ מקרא ואח"כ כל התרגום, כי קשה מאד לקרות כל פסוק תרגום כשקורא המקרא מתוך ספר תורה. ובכתבי האריז"ל מובא שתלמיד היה מקריא לפניו התרגום על כל פסוק, וכדלהלן הערה 97. 18. במחזיק ברכה סק"ב בשם שו"ת הרדב"ז החדשות סי' תקכ"ט שקריאה מס"ת הכוונה בס"ת שיש לו בתוך ביתו, וע"ע סי' קל"ה אות א' בסופו, תשובות והנהגות ח"ד סי' ע"ג. וע"ע משנה שכיר ח"ב סי' ס"א שאין ללמוד בס"ת ע"מ להכין הקריאה, אלא רק אם כבר יודע היטב הטעמים, וברצונו לקרוא מהס"ת ע"מ לבדוק שלא יהיה בו טעות או דיבוק אותיות בקריאת השבת.